

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 30

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 16 ianuarie 2020

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 477 din 17 septembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	2-3		
Decizia nr. 523 din 24 septembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 și ale art. 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării			
			Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative
			4-8
			DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI
		52.	— Decizie privind numirea domnului Răzvan-Codruț Pop în funcția de consilier de stat în cadrul aparatului propriu de lucru al viceprim-ministrului
			8
			ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE
		56.	— Ordin al ministrului finanțelor publice pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind utilizarea și completarea ordinului de plată pentru Trezoreria Statului (OPT) și a ordinului de plată multiplu electronic (OPME), aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 246/2005
			9-10
			ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
			Decizia nr. 53 din 11 noiembrie 2019 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)
			11-15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 477**

din 17 septembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Sorin-Ioan-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 32 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Nicolae Enache, prin mandatar Margareta Poenaru, în Dosarul nr. 13.637/3/2016 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.724D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că partea Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților a transmis note scrise, prin care arată că, în opinia sa, excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentatului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv deciziile nr. 252 din 7 aprilie 2015 și nr. 302 din 5 iunie 2014.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 10 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 13.637/3/2016, **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 32 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România**, excepție ridicată de Nicolae Enache, prin mandatar Margareta Poenaru, într-o cauză civilă având ca obiect anularea unei decizii de invalidare emise de Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor și validarea hotărârii Comisiei județene Olt pentru stabilirea dreptului de proprietate asupra terenurilor prin care s-a propus acordarea de despăgubiri pentru un teren solicitat în temeiul Legii fondului funciar nr. 18/1991.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține că, întrucât dreptul de proprietate este un drept absolut, se impunea și era, totodată, obligația autorităților publice să reconstituie acest drept persoanei îndreptățite și să îndeplinească orice formalități subsecvente, fără să le pună în sarcina persoanei îndreptățite, ca obligații greu de îndeplinit sau impedimente birocratice. Se arată că, după o tergiversare de 25 de ani, autoritățile doresc ca documentele să fie procurate într-un termen extrem de scurt. Termenul prevăzut de art. 32 din Legea nr. 165/2013 este excesiv de scurt și nu îndeplinește exigențele unui termen rezonabil, reglementarea fiind injustă și lipsită de proporționalitate.

7. **Tribunalul București — Secția a III-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Precizează că legiuitorul poate să stabilească o procedură cu termene precis individualizate a căror nerespectare să atragă inclusiv sancțiunea decăderii din dreptul de probare a pretențiilor. Consideră că durata termenului criticat nu este nerezonabilă sau lipsită de proporționalitate.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate necontravenind dispozițiilor din Legea fundamentală invocate.

10. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile supuse controlului sunt constituționale. Termenul criticat este rezonabil, având în vedere scopul său, iar reglementarea în discuție este însoțită de anumite garanții împotriva abuzului autorității de a nu răspunde la timp.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare a Curții Constituționale, prevederile art. 32 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013. Din motivarea

excepției rezultă însă că autorul acesteia critică, în realitate, doar prevederile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 165/2013, al cărui conținut normativ este următorul: „(1) Se instituie un termen de decădere în procedura administrativă, de 120 de zile, în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înscrișuri dosarele depuse la entitățile investite de lege. Termenul curge de la data la care persoanei i se comunică în scris documentele necesare soluționării cererii sale.”

14. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 21 referitor la dreptul la un proces echitabil, art. 44 privind dreptul de proprietate privată și art. 53 care stabilește condițiile restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prevederile de lege criticate au mai format obiectul controlului de constituționalitate, prin prisma unor critici similare celor formulate și în cauza de față. Astfel, prin Decizia nr. 252 din 7 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 397 din 5 iunie 2015 (paragraful 20), Curtea a observat că instituirea, în cadrul procedurii administrative, a unui termen de decădere (inițial de 90 de zile, prelungit ulterior la 120 de zile) în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înscrișuri dosarele depuse la entitățile investite de lege, urmărește lămurirea unor aspecte de care depinde soluționarea justă a dosarului, fără a fi de natură a tergiversa în mod excesiv tranșarea sa.

16. Curtea a apreciat că termenul este rezonabil, având în vedere scopul său, iar reglementarea criticată este însoțită de anumite garanții împotriva abuzului autorității de a nu răspunde la timp. Astfel, art. 32 alin. (4) din Legea nr. 165/2013 prevede că „Instituțiile deținatoare au obligația de a elibera, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, actele doveditoare solicitate”, iar în temeiul art. 36 lit. h) coroborat cu art. 37 din același act normativ, „nerespectarea termenelor prevăzute de prezenta lege” constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei. Prin urmare, nu poate fi reținută critica referitoare la pretinsa nesocotire a prevederilor art. 21 alin. (3) din Constituție care garantează dreptul la un proces echitabil, soluționat într-un termen rezonabil.

17. În același sens, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, de pildă, și prin Decizia nr. 302 din 5 iunie 2014, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 28 iulie 2014, sau Decizia nr. 691 din 27 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 20 ianuarie 2015.

18. Curtea a constatat așadar că legiuitorul a stabilit suficiente garanții care să protejeze dreptul persoanei care se consideră îndreptățită de a obține, în termenul de 30 de zile, actul doveditor solicitat în vederea completării dosarului. Din această perspectivă, Curtea a reținut că pretinsa neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 din legea examinată față de garanțiile dreptului de proprietate privată prevăzute de art. 44 alin. (1) din Constituție se bazează doar pe ipoteza relei-credințe sau a abuzului de putere a autorității publice, situație ce este însă sancționată legal, prin amenda aplicabilă acesteia (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 691 din 27 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 20 ianuarie 2015, paragraful 19).

19. Totodată, prin mai multe decizii, ca, de exemplu, Decizia nr. 302 din 5 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 28 iulie 2014, Decizia nr. 395 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 576 din 1 august 2014, Decizia nr. 691 din 27 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 20 ianuarie 2015, sau Decizia nr. 111 din 10 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 271 din 22 aprilie 2015, Curtea a statuat că, pentru rațiuni ce țin de realizarea unui just echilibru între interesul general și interesul particular și de asigurarea securității raporturilor juridice civile, legiuitorul poate opta pentru stabilirea unor termene de decădere înăuntrul cărora titularii dreptului la obținerea unor compensații să își poată valorifica dreptul astfel reglementat până în momentul împlinirii acestora, sub sancțiunea pierderii lui, fără a fi încălcate prevederile art. 44 din Constituție.

20. Considerentele deciziilor amintite își mențin valabilitatea și în cauza de față, nefiind evidențiate elemente noi care să justifice reconsiderarea acestei jurisprudențe.

21. În ceea ce privește invocarea dispozițiilor art. 53 din Legea fundamentală, Curtea constată, față de cele arătate, că acestea nu au incidență în soluționarea prezentei excepții de neconstituționalitate.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Nicolae Enache, prin mandatar Margareta Poenaru, în Dosarul nr. 13.637/3/2016 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă și constată că dispozițiile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a III-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 17 septembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 523

din 24 septembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 și ale art. 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 și ale art. 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative, excepție ridicată de Emilia Palamariu în Dosarul nr. 11.931/3/2014 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.389D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 8 mai 2015 (transmisă Curții Constituționale la data de 22 august 2017), pronunțată în Dosarul nr. 11.931/3/2014, **Tribunalul București — Secția a II-a**

contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 alin. (1) și (2) raportate la dispozițiile art. 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 164/2014. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamanta Emilia Palamariu în cadrul soluționării acțiunii în contencios administrativ având ca obiect obligarea Instituției Prefectului Municipiului București — Comisia Municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 să soluționeze cererea de acordare a despăgubirilor formulată în temeiul Legii nr. 290/2003.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, referitor la dispozițiile art. 3 din Legea nr. 164/2014, că acestea conferă efecte retroactive asupra unor situații juridice născute și susceptibile să producă efecte juridice sub imperiul legii vechi, ceea ce contravine dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție. Astfel, cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată trebuie soluționate conform reglementărilor de drept material în vigoare în momentul nașterii raportului juridic. Faptul că în cursul judecății cauzei a intrat în vigoare Legea nr. 164/2014, care reglementează alte termene și condiții decât cele existente la momentul nașterii dreptului material la acțiune, este de natură să contravină principiului constituțional al neretroactivității legii, întrucât se stabilește o condiție de exercitare a accesului la justiție care, la momentul sesizării instanței, nu exista.

6. În ceea ce privește încălcarea principiului accesului liber la justiție, autoarea excepției consideră că aplicarea retroactivă a dispozițiilor Legii nr. 164/2014 are ca efect amânarea rezolvării cauzelor aflate pe rolul instanțelor și obligarea persoanelor care au fost diligente în a se adresa justiției la suportarea unei sarcini suplimentare. De asemenea aplicarea retroactivă a dispozițiilor legale noi determină o influențare a procesului, precum și un dezavantaj substanțial între părțile din proces. Dreptul de acces liber la justiție nu se limitează doar la posibilitatea introducerii unei cereri de chemare în judecată, ci include și dreptul de a beneficia de judecarea și tranșarea pe fond a litigiului existent în fața unei instanțe. Or, având în vedere că prin dispozițiile Legii nr. 164/2014 se instituie condiții și termene noi în vederea realizării dreptului născut sub imperiul Legii nr. 290/2003, ce nu puteau fi în mod rezonabil previzibile la data introducerii cererii de chemare în judecată și care tind la amânarea realizării dreptului, se încalcă în mod evident dispozițiile art. 21 din Constituție, prin îngrădirea efectivă a exercitării acestui drept și crearea unei situații de incertitudine a securității juridice.

7. De asemenea autoarea susține că aplicarea retroactivă a dispozițiilor de lege criticate este de natură să încalce dreptul la un proces echitabil, sub aspectul egalității armelor în procesul civil, ca urmare a ruperii echilibrului procesual între interesele debitorului — statul, care are obligația pozitivă de a acționa în sensul îndeplinirii obligațiilor sale într-un termen rezonabil și obligația negativă de a nu impune limitări sau amânări în îndeplinirea unei obligații, și cele ale creditorului — persoana îndreptățită la despăgubiri, cel din urmă fiind pus într-o situație vădit inferioară.

8. În ceea ce privește principiul separației puterilor în stat, prevăzut de art. 1 alin. (4) din Constituție, autoarea consideră că intervenția legislativă asupra unui proces în curs de soluționare reprezintă o imixtiune în exercițiul puterii judecătorești ce tinde la limitarea prerogativelor legale ale acesteia.

9. Referitor la dispozițiile art. 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 164/2014, autoarea excepției susține că noile termene relative la soluționarea cererilor de acordare a despăgubirilor nu corespund exigenței termenului rezonabil, întrucât se procedează la o prelungire excesivă a procedurii derulate în fața autorităților competente, de natură să creeze o sarcină disproporționată și excesivă în privința dreptului de soluționare a cauzei în mod echitabil și într-un termen rezonabil. Soluționarea cererilor de acordare a despăgubirilor se subsumează unei proceduri administrativ-jurisdicționale desfășurate în fața instituțiilor statului reprezentând, în accepțiunea art. 6 din Convenție, o parte integrantă a „procesului”, astfel încât urmează să beneficieze de protecția conferită de dispozițiile art. 21 alin. (4) din Constituție și ale art. 6 din Convenție. Se invocă în acest sens Hotărârea din 24 martie 2005, pronunțată în *Cauza Șandor împotriva României*, prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că administrația constituie un element al statului de drept, interesul său fiind identic cu cel al unei bune administrări a justiției.

10. În ceea ce privește încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție, autoarea excepției susține că prevederile art. 13 din Legea nr. 164/2014 creează situații discriminatorii pentru aceleași categorii de persoane, și anume persoanele îndreptățite la despăgubiri în temeiul Legii nr. 290/2003. Astfel, în timp ce o parte dintre beneficiarii acestei legi și-au încasat deja despăgubirile bănești, alții urmează să se supună unor noi termene de soluționare a cererilor lor, deși au fost depuse în aceeași perioadă, depășindu-se cu mai bine de 10 ani termenele de soluționare prevăzute de Legea nr. 290/2003. Mai mult, această categorie defavorizată mai are de așteptat după soluționarea cererii sale un termen de validare a hotărârii inițiale de 18 luni și apoi un alt termen de 5 ani pentru plata despăgubirilor. Astfel, se ajunge la un termen de 21 de ani și 6 luni pentru soluționarea unei cereri.

11. **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal** și-a exprimat opinia în sensul netemeiniciei excepției de neconstituționalitate invocate. Referitor la pretinsa încălcare de către art. 3 din Legea nr. 164/2014 a art. 1 alin. (4) din Constituție și a art. 21 alin. (1) din Constituție, instanța apreciază că nu se identifică aspecte de neconstituționalitate a normei legale în discuție, întrucât intervenția legislativă nu afectează în niciun fel dreptul la despăgubire conform Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003, stabilirea unor noi termene de soluționare, prin hotărâre, a cererilor de acordare a despăgubirilor, respectiv a unor noi termene de plată a despăgubirilor stabilite deja prin acte administrative/hotărâri judecătorești nefiind de natură a contura o imixtiune în exercițiul puterii judecătorești, ci reprezentând numai măsuri pentru finalizarea procesului de despăgubire. În mod analog, nu se poate aprecia că aceste măsuri încalcă

dreptul la un proces echitabil, în condițiile în care nu restrâng sub niciun aspect accesul liber la justiție al beneficiarilor celor două legi. În plus, instanța invocă Decizia nr. 219 din 15 februarie 2011, prin care Curtea Constituțională a statuat că este dreptul suveran al legiuitorului să aprecieze întinderea și amploarea măsurilor pe care le stabilește prin lege. Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituție, instanța invocă jurisprudența Curții Constituționale referitoare la principiul neretroactivității legii și apreciază că dispozițiile Legii nr. 164/2014 nu contravin art. 15 alin. (2) din Constituție, deoarece nu dispun pentru trecut, ci fie reglementează pentru viitor modul de stabilire a despăgubirilor în cazul cererilor formulate și depuse, în termen legal, la comisiile prevăzute de lege, pentru care nu s-au emis hotărâri de respingere a cererii sau de acordare a despăgubirilor, până la data intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014, fie reglementează pentru viitor modalitatea de efectuare a plăților în cadrul dosarelor întocmite în temeiul Legii nr. 290/2003 și al Legii nr. 9/1998 și astfel se aplică doar efectelor viitoare ale unor situații juridice născute anterior intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014. În ceea ce privește critica raportată la art. 21 alin. (4) din Constituție și art. 6 din Convenție, instanța apreciază că argumentul invocat de autoarea excepției în sensul că administrația reprezintă element al statului de drept nu este de natură să justifice *ut singuli* integrarea procedurilor administrative în „proces”. Referitor la critica raportată la art. 16 alin. (1) din Constituție, instanța invocă Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994 și arată că măsura instituirii unor termene diferite de soluționare a cererilor de acordare a despăgubirilor înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014 nu poate crea prin ea însăși o discriminare între categoria persoanelor îndreptățite care și-au încasat deja despăgubirile și categoria celor cărora nu li s-a soluționat cererea de despăgubiri, în condițiile în care este evident că cele două categorii de persoane se află în situații diferite.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. În acest sens, susține că normele supuse controlului de constituționalitate nu aduc atingere principiului neretroactivității legii, întrucât se aplică după intrarea acestora în vigoare, având domeniul lor propriu de aplicare, iar ele însele nu sunt de natură a curma procesul aflat pe rolul unei instanțe. Legea nr. 164/2014, fiind un act normativ nou, nu face altceva decât să refuze supraviețuirea anumitor dispoziții din legislația anterioară în materie și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare și nu este retroactivă atât timp cât nu se aplică unor raporturi juridice finalizate în temeiul actului normativ abrogat. De asemenea nu se poate reține nici critica de neconstituționalitate privind nesocotirea principiului egalității în fața legii, prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituție, în condițiile în care se aplică tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei. Un act normativ nou (în speță, Legea nr. 164/2014) nu face altceva decât să refuze supraviețuirea unor dispoziții din legislația anterioară și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare. Mai mult, dacă prin jocul unor prevederi legale anumite persoane pot ajunge în situații defavorabile, apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, acest fapt nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective (a se vedea în acest sens

Decizia Curții Constituționale nr. 44 din 24 aprilie 1996). În domeniul măsurilor economice sau de strategie socială, statul contractant beneficiază de o amplă marjă de apreciere când evaluează dacă și în ce măsură diferențele în situații similare justifică un tratament diferit. Astfel, instanța europeană a statuat că tratamentul diferențiat al persoanelor aflate în situații similare este discriminatoriu dacă nu are o justificare obiectivă și rezonabilă; cu alte cuvinte, dacă nu urmărește un obiectiv legitim sau dacă nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele întrebuintate și obiectivul avut în vedere. Privite din această perspectivă, termenele introduse prin dispozițiile art. 13 din Legea nr. 164/2014 au ca scop eficientizarea procedurilor administrative și, în final, respectarea drepturilor tuturor persoanelor interesate, reprezentând în același timp un scop legitim, iar instituirea acestora nu este de natură a crea discriminări sau limitări ale accesului liber la justiție sau dreptului la un proces echitabil, chiar dacă împlinirea acestor termene reprezintă o condiționare a sesizării instanței de judecată. Regula constituțională în cazul accesului liber la justiție semnifică faptul că orice persoană poate sesiza instanțele judecătorești în cazul în care consideră că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime i-au fost încălcate, iar nu faptul că acest drept de acces la justiție nu poate fi supus niciunei condiționări (a se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 560 din 16 iulie 2015). De asemenea apreciază că dispozițiile legale supuse controlului de constituționalitate nu pun în discuție nici posibila imixtiune din partea legiuitorului în procesul de realizare a justiției și nici nesocotirea principiului separației puterilor în stat, ci reprezintă o problemă de politică legislativă.

14. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 3 și ale art. 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 910 din 15 decembrie 2014, având următorul conținut:

— Art. 3: „(1) *Dispozițiile prezentei legi referitoare la stabilirea despăgubirilor se aplică cererilor formulate și depuse, în termen legal, la comisiile județene, respectiv a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, republicată, cu modificările și*

completările ulterioare, și a Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, pentru care nu s-au emis hotărâri de respingere a cererii sau de acordare a despăgubirilor, până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) *Dispozițiile prezentei legi referitoare la plata despăgubirilor se aplică cererilor soluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru care nu s-a efectuat plata, cererilor nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, având ca obiect acordarea de despăgubiri în baza Legii nr. 9/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare.”;*

— Art. 13 alin. (1) și (2): „(1) *Comisiile județene, respectiv a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, au obligația de a soluționa, prin hotărâre, cererile de acordare a despăgubirilor înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, după cum urmează:*

a) *în termen de 9 luni, comisiile care mai au de soluționat un număr de până la 500 de cereri depuse în temeiul Legii nr. 9/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare;*

b) *în termen de 18 luni, comisiile care mai au de soluționat un număr între 501 și 1.000 de cereri, depuse în temeiul Legii nr. 9/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare;*

c) *în termen de 36 de luni, comisiile care mai au de soluționat un număr de peste 1.000 de cereri depuse în temeiul Legii nr. 9/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare.*

(2) *Termenele prevăzute la alin. (1) curg de la data de 1 ianuarie 2015.”*

17. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale, art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi și art. 21 privind accesul liber la justiție, precum și prevederilor art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 3 din Legea nr. 164/2014 reglementează domeniul de aplicare a legii cu privire la stabilirea despăgubirilor [alin. (1)] și la plata despăgubirilor [alin. (2)] acordate persoanelor prevăzute de Legea nr. 9/1998 și de Legea nr. 290/2003. Dispozițiile art. 13 din Legea nr. 164/2014 instituie termene de soluționare a cererilor de acordare a despăgubirilor în baza Legii nr. 9/1998 și a Legii nr. 290/2003, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014, respectiv termene de 9 luni, 18 luni și 36 de luni, în funcție de numărul de cereri depuse la fiecare comisie, termene care curg de la data de 1 ianuarie 2015. Astfel, Curtea observă că, în prezent, aceste termene au expirat, fiind împlinite, cel mai târziu, la data de 1 ianuarie 2018.

19. Cu privire la dispozițiile criticate din Legea nr. 164/2014, prin raportare la aceleași dispoziții constituționale ca cele invocate în cauza de față, Curtea s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 70 din 22 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 540 din 29 iunie 2018, și Decizia nr. 237 din 6 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 533 din 7 iulie 2017.

20. În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea art. 15 alin. (2) din Constituție, prin Decizia nr. 70 din 22 februarie 2018, paragraful 20, Curtea a reținut că, recunoscând dreptul la

despăgubire născut sub imperiul vechii legi, prevederile legale criticate, care instituie reguli privind plata despăgubirilor, nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 15 alin. (2), care consacră principiul neretroactivității legii, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile. În acord cu jurisprudența sa constantă, Curtea a statuat că o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că, în aceste cazuri, legea nouă nu face altceva decât să refuze supraviețuirea legii vechi și să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare (a se vedea, de exemplu, deciziile nr. 330 din 27 noiembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 59 din 28 ianuarie 2002, nr. 458 din 2 decembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 13 ianuarie 2004, sau nr. 294 din 6 iulie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 29 septembrie 2004). De asemenea, prin Decizia nr. 298 din 12 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 29 iunie 2016, paragraful 16, Curtea a constatat că ipoteza avută în vedere de dispozițiile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 164/2014 este aceea a unei obligații neexecutate, deci a unei situații juridice în curs, față de care noua reglementare nu poate fi decât imediat aplicabilă. Totodată, Curtea a observat că dispozițiile de lege criticate dispun pentru viitor, urmând a fi aplicate de la data intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014, respectiv 18 decembrie 2014.

21. Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 alin. (1) din Constituție, prin Decizia nr. 237 din 6 aprilie 2017, paragraful 16, Curtea a reținut că, în esență, aplicarea unui regim juridic temporal diferit nu poate crea o stare de discriminare între diverse persoane, în funcție de actul normativ incident fiecăreia. Faptul că, prin succesiunea unor prevederi legale, anumite persoane pot ajunge în situații apreciate subiectiv, prin prisma propriilor lor interese, ca defavorabile, nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea textelor respective (a se vedea în acest sens Decizia nr. 44 din 24 aprilie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 17 decembrie 1996). Altfel spus, raportat la situația de față, inegalitatea de tratament juridic prin comparație cu acele persoane care au beneficiat de plata despăgubirilor anterior intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014 nu reprezintă un viciu de neconstituționalitate, fiind rezultatul unor regimuri juridice diferite, aplicate succesiv în timp, incidente în virtutea principiului *tempus regit actum*. De asemenea criteriul folosit de legiuitor în stabilirea unor termene diferite de soluționare a cererilor de acordare a despăgubirilor înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 164/2014 este unul obiectiv, și anume numărul de cereri nesoluționate de comisii, iar cu cât acest număr este mai mare, cu atât și termenul de soluționare este mai mare.

22. În ceea ce privește critica referitoare la pretinsa încălcare a accesului liber la justiție, garantat la nivel constituțional prin art. 21, prin Decizia nr. 195 din 23 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 415 din 6 iunie 2017, paragraful 20, Curtea a reținut că atât în jurisprudența sa, cât și în cea a Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că acesta nu este un drept absolut, ci poate fi condiționat, exercitarea acțiunilor fiind supusă exigenței respectării unor termene, de decădere sau de prescripție, sau a anumitor condiții stabilite de lege, fără să fie, în acest fel, nesocotite dispozițiile art. 21 alin. (1) din Constituție. Curtea a mai reținut că dispozițiile art. 15 din Legea nr. 164/2014 reglementează calea de acces la

instanța judecătorească — secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază domiciliază solicitantul — a persoanei îndreptățite în cazul nerespectării termenelor stabilite la art. 13 din Legea nr. 164/2014.

23. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

24. În plus, Curtea reține că invocarea Hotărârii din 24 martie 2005, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Șandor împotriva României*, nu are relevanță în cauză, deoarece, contrar ipotezei din speța de față, reclamanta din acea cauză a obținut o hotărâre judecătorească definitivă prin care autoritățile administrative au fost obligate la o acțiune specifică, neexecută din cauza refuzului debitorului de a respecta această hotărâre. Așa cum s-a arătat prin hotărârea precitată, la paragraful 24, administrația constituie un element al statului de drept, interesul său fiind identic cu cel al unei bune administrări a justiției. Pe cale de consecință, dacă administrația refuză sau omite să execute o hotărâre judecătorească ori întârzie în executarea acesteia, garanțiile art. 6 de care a beneficiat justițiabilul în fața instanțelor judecătorești își pierd orice rațiune de a fi.

25. Având în vedere acestea și ținând cont de faptul că Legea nr. 164/2014 a reglementat posibilitatea persoanei îndreptățite de a se adresa instanței judecătorești, în cazul nerespectării termenelor stabilite la art. 13, și că hotărârea pronunțată de instanța de contencios administrativ este supusă căilor de atac în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, nu se poate susține încălcarea dreptului la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil.

26. Cât privește termenul de plată a despăgubirilor, prin Decizia nr. 528 din 12 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 24 ianuarie 2014, Curtea a statuat că instituirea unui termen de 10 ani pentru executarea unei creanțe asupra statului „nu satisface exigențele unui termen rezonabil, care să asigure deplina valorificare a dreptului de creanță, constituind o ingerință disproporționată asupra dreptului”. Or, așa cum a reținut prin Decizia nr. 237 din 6 aprilie 2017, precitată, paragraful 19, prin Legea nr. 164/2014, legiuitorul, preocupat de finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 și al Legii nr. 290/2003, a înțeles să confere eficacitate dreptului de proprietate al persoanelor îndreptățite la obținerea de despăgubiri, instituind un termen de 5 ani pentru plata despăgubirilor.

27. În final, referitor la pretinsa încălcare a art. 1 alin. (4) din Constituție, prin imixtiunea puterii legislative în activitatea puterii judecătorești, Curtea reține că această critică este neîntemeiată, deoarece instituirea, prin Legea nr. 164/2014, a unor termene certe pentru soluționarea cererilor de despăgubiri și după a căror expirare persoana interesată are posibilitatea de a se adresa instanței competente se înscrie în rațiunea pentru care legea însăși a fost concepută, aceea de a crea un mecanism care să confere eficiență măsurilor reparatorii luate de statul român în vederea compensării pierderilor suferite de anumiți cetățeni români, asigurându-se, în același timp, și certitudinea finalizării acestui demers reparatoriu (a se vedea în acest sens Decizia nr. 195 din 23 martie 2017, precitată, paragraful 18). Având în vedere acestea, dispozițiile de lege criticate nu consacră nerecunoașterea unor hotărâri judecătorești, ci reglementează termene certe pentru soluționarea cererilor de despăgubiri de către autoritățile administrative.

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Emilia Palamariu în Dosarul nr. 11.931/3/2014 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 3 și ale art. 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 164/2014 privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și pentru modificarea unor acte normative sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 24 septembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind numirea domnului Răzvan-Codruț Pop în funcția de
consilier de stat în cadrul aparatului propriu de lucru al
viceprim-ministrului**

Având în vedere propunerea viceprim-ministrului formulată prin Adresa înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/177 din 13 ianuarie 2020, în temeiul art. 21, al art. 29 și al art. 31 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Răzvan-Codruț Pop se numește în funcția de consilier de stat în cadrul aparatului propriu de lucru al viceprim-ministrului.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 16 ianuarie 2020.
Nr. 52.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN

pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind utilizarea și completarea ordinului de plată pentru Trezoreria Statului (OPT) și a ordinului de plată multiplu electronic (OPME), aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 246/2005

În temeiul prevederilor art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. I. — Normele metodologice privind utilizarea și completarea ordinului de plată pentru Trezoreria Statului (OPT) și a ordinului de plată multiplu electronic (OPME), aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 246/2005, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 206 din 10 martie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 6¹, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alineatele (11) și (12), cu următorul cuprins:

„(11) Ordinul de plată multiplu electronic (OPME) poate fi utilizat de către instituțiile publice pentru efectuarea de plăți din conturile deschise la unitățile Trezoreriei Statului potrivit calendarului stabilit prin ordin al ministrului finanțelor publice.

„(12) Prevederile alin. (11) se aplică de către Ministerul Finanțelor Publice — activitate proprie ca instituție publică-pilot pentru toate plățile efectuate începând cu luna februarie 2020. În perioada în care Ministerul Finanțelor Publice — activitate proprie are calitatea de instituție publică-pilot, întocmește pentru toate plățile efectuate și ordine de plată pentru Trezoreria Statului (OPT) pe suport hârtie, pe care le depune la unitatea Trezoreriei Statului la care are conturile deschise.”

2. La articolul 6¹, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Formularul «Ordin de plată multiplu electronic (OPME)» poate fi descărcat prin accesarea «Punctului Unic de Acces» de pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice — Sistemul național de raportare Forexbug sau poate fi pus la dispoziție de către unitatea teritorială a Trezoreriei Statului la care sunt deschise conturile prevăzute la alin. (1) și (11). Formularul «Ordin de plată multiplu electronic (OPME)» se completează și se depune on-line în Sistemul național de raportare Forexbug.

„(4) Persoanele impozabile prevăzute la alin. (1), precum și instituțiile publice prevăzute la alin. (11) pot depune on-line formularul «Ordin de plată multiplu electronic (OPME)» completat, cu respectarea procedurii de funcționare a Sistemului național de raportare Forexbug.”

3. La articolul 6¹ alineatul (5), după litera a¹) se introduce o nouă literă, litera a²), cu următorul cuprins:

„a²) în rubrica «Tip entitate» entitățile selectează opțiunea «Entitate publică» sau «Alte entități», după caz, corespunzător opțiunii selectate în formularul «Fișa Entității» înregistrat conform prevederilor Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.004/2013 pentru aprobarea procedurilor privind registrul entităților publice și registrul altor entități, cu modificările și completările ulterioare;”

4. La articolul 6¹ alineatul (5), litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:

„i) în rubrica «Cod IBAN Plătitor» se înscrie codul IBAN al contului care trebuie debitat, deschis la unitatea Trezoreriei Statului;”

5. La articolul 6¹ alineatul (5), după litera j) se introduc două noi litere, literele j¹) și j²), cu următorul cuprins:

„j¹) în rubrica «Cod program» se înscrie codul de program pentru care se dispun plățile de către entitățile publice care au cuprins programe în bugetele aprobate potrivit prevederilor legale în vigoare. În cazul plăților aferente unor cheltuieli bugetare pentru care nu sunt aprobate programe, rubrica «Cod program» se completează cu «0000000000»;

j²) rubricile «Cod angajament» și «Indicator angajament» se completează de către entitățile publice înrolate în sistemul «Controlul angajamentelor bugetare», conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organisme internaționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 25/2014, cu modificările și completările ulterioare, cu codificările generate de aplicația informatică de control al angajamentelor bugetare;”

6. La articolul 6¹ alineatul (5), literele k)–m), q) și r) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„k) rubrica «Denumire Beneficiar» se completează potrivit precizărilor art. 5 lit. j);

l) rubrica «CIF Beneficiar» se completează potrivit precizărilor art. 5 lit. k);

m) în rubrica «Cod IBAN Beneficiar» se înscrie codul IBAN aferent contului de venituri ori de cheltuieli bugetare sau contului de disponibilități, după caz, în care se achită suma.

„.....
q) rubrica «Reprezentând» se completează potrivit precizărilor de la art. 5 lit. p);

r) în rubrica «Semnătura 1», după validarea și generarea fișierului XML fără erori, se aplică semnătura electronică calificată a persoanei care potrivit legislației în vigoare are competența de a efectua plăți și este înrolată la funcționalitățile sistemului național de raportare Forexbug;”

7. La articolul 6¹ alineatul (5), după litera r) se introduce o nouă literă, litera s), cu următorul cuprins:

„s) în rubrica „Semnătura 2” se aplică, numai de către entitățile publice, semnătura electronică calificată a uneia dintre persoanele înrolate la funcționalitățile sistemului național de raportare Forexbug, alta decât cea de la lit. r), doar după aplicarea Semnăturii 1. Semnăturile se aplică de către persoanele care potrivit legislației în vigoare au competența de a efectua plăți.”

8. Anexa nr. 2 se modifică și se înlocuiește cu anexa la prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,
Vasile-Florin Cițu

ORDIN DE PLATĂ MULTIPLU ELECTRONIC (OPME)

Tip entitate Entitate Publică Alte Entități

Număr document Data document Nr. înregistrării

Total Document LEI ADICĂ

Denumire Plătitor CIF plătitor Adresă plătitor

PLĂTITOR				BENEFICIAR								
NR. OP.	Cod IBAN Plătitor	Denumire Trezorerie	Cod Program	Cod Angajament	Indicador Angaj.	Denumire Beneficiar	CIF/CNP Beneficiar	Cod IBAN Beneficiar	Denumire Bancă/Trezorerie	Sumă	Nr. de evidență a plății	Reprezentând

VALIDARE ȘI GENERARE XML

Semnătura 1 Semnătura 2

ATENȚIE!!! Debitarea contului se va realiza în funcție de data și ora la care se depune documentul și se primește prima notificare din partea sistemului prin care se confirmă corectitudinea formală a documentului

Export XML

Import XML

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 53**din 11 noiembrie 2019**

Dosar nr. 1.793/1/2019

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici Eugenia Voicheci	— președintele Secției I civile — președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal
Georgeta Stegaru	— judecător la Secția I civilă
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Aurelia Rusu	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Tăbărcă	— judecător la Secția I civilă
Mari Ilie	— judecător la Secția I civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Trănica Teau	— judecător la Secția a II-a civilă
Maria Speranța Cornea	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
Gabriel Viziru	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Decebal Constantin Vlad	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Nicolae Gabriel Ionaș	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept învestit cu soluționarea Dosarului nr. 1.793/1/2019 este constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Cluj — Secția civilă, în Dosarul nr. 7.486/211/2018, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care s-a comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520

alin. (10) din Codul de procedură civilă, nefiind depuse de către părți puncte de vedere formulate în scris privind chestiunea de drept supusă judecării. La dosar au fost transmise de către instanțele naționale hotărârile judecătorești ce au fost identificate, precum și opiniile teoretice exprimate de judecători. Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii.

Doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, constată că nu există chestiuni prealabile, iar completul rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul Cluj — Secția civilă a dispus, prin încheierea din data de 20 iunie 2019, în Dosarul nr. 7.486/211/2018, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: *interpretarea prevederilor art. 28 alin. (1) și (2) coroborat cu art. 32 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare* (Legea nr. 50/1991), *referitor la posibilitatea organului care a aplicat sancțiunea contravențională de a dispune intrarea în legalitate și menținerea construcțiilor realizate fără autorizație de construire și dacă sunt compatibile cu dispozițiile art. 56¹ din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare* (Legea nr. 350/2001), *și cum se interpretează dispozițiile art. 56¹ din Legea nr. 350/2001 raportate la prevederile art. 28 alin. (1) și (2) și ale art. 32 din Legea nr. 50/1991.*

II. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept menționată

2. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Judecătoriei Cluj-Napoca la data de 11 aprilie 2018, cu nr. 7.486/211/2018, reclamantul primarul municipiului Cluj-Napoca a solicitat instanței, în contradictoriu cu pârâții persoane fizice A și B, obligarea acestora să desființeze lucrările de construcții executate nelegal la imobilul situat în Cluj-Napoca, constând în locuință unifamilială cu regim de înălțime D + P + E + E retras, având dimensiunile în plan de cca 16,00 m x 9,50 m și o împrejmuire metalică pe soclu și stâlpi din beton, iar, în caz contrar, autorizarea să desființeze lucrările în cauză pe cheltuiala pârâților.

3. Prin Sentința civilă nr. 6.226 din 4 octombrie 2018, instanța a admis cererea formulată de reclamant și a obligat pârâții să desființeze lucrările de construcții executate nelegal la imobilul menționat, în termen de 90 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii, iar, în caz contrar, a fost autorizat reclamantul să desființeze lucrările în cauză pe cheltuiala pârâților.

4. În considerentele acestei sentințe, judecătoria a reținut că, în fapt, prin Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției seria PL nr. xxxxxx din 26.01.2016, întocmit de

reclamant, pârâtul a fost sancționat contravențional întrucât, în calitate de coproprietar, a executat o locuință unifamilială cu regim de înălțime D+P+E+E retras, având dimensiunile pe plan de cca 16,00 m x 9,50 m, o împrejmuire metalică pe soclu și stâlp din beton, fără a deține autorizație de construire, la data și ora efectuării controlului lucrările fiind executate. Totodată, s-a stabilit în sarcina pârâtului obligația de a intra în legalitate conform prevederilor Legii nr. 50/1991, în termen de 150 de zile.

5. În urma controlului efectuat la data de 11 ianuarie 2018, prin Procesul-verbal de constatare nr. xx din 11.01.2018 s-a reținut că pârâtul A nu a dus la îndeplinire măsura dispusă prin Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției seria PL nr. xxxxxxxx din 26.01.2016, lucrările fiind în același stadiu precum la data întocmirii procesului-verbal de constatare a contravenției.

6. În drept, instanța a decis cu privire la pretențiile deduse judecării prin raportare la dispozițiile art. 32 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 50/1991 și art. 28 din aceeași lege, apreciind că acțiunea reclamantului este întemeiată.

7. Astfel, s-a arătat că din coroborarea înscrisurilor existente la dosar a rezultat ca pârâtii A și B, în calitate de coproprietari ai imobilului, nu s-au conformat măsurilor dispuse prin Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor seria PL nr. xxxxxxxx din 26.01.2016, respectiv nu au obținut autorizația necesară lucrărilor executate, situația fiind identică cu cea din momentul întocmirii procesului-verbal de contravenție și, ca atare, față de prevederile imperative ale art. 28 alin. (3) din Legea nr. 50/1991, se impune desființarea lucrărilor de construire realizate nelegal, aceasta în condițiile în care, până la momentul sesizării instanței, pârâtii nu au obținut autorizațiile necesare, singura variantă viabilă, din punctul de vedere al normei legale menționate, fiind desființarea lucrărilor, posibilitatea de opțiune între intrarea în legalitate și desființarea lucrărilor executate fără autorizație de construire fiind prevăzută și aplicată de agentul constatator la momentul întocmirii procesului-verbal de constatare a contravenției mai sus amintit.

8. Nu a fost reținută apărarea pârâtilor în sensul că au întreprins toate demersurile necesare în vederea obținerii autorizației pentru lucrările realizate, lovindu-se însă de refuzul Primăriei Municipiului Cluj-Napoca de eliberare a certificatului de urbanism, astfel că au fost în imposibilitate de a intra în legalitate; aceasta întrucât, în condițiile în care lucrările efectuate au fost realizate fără autorizație de construire, nu este suficientă sub acest aspect manifestarea intenției în acest sens. Mai mult, obținerea certificatului de urbanism nu echivalează cu obținerea autorizației de construire, fiind doar un demers prealabil, ce trebuia făcut anterior realizării construcției.

9. Judecătoria Cluj-Napoca a arătat că a accepta faptul că în astfel de situații poate fi acordată o autorizație de construire ulterior realizării unor construcții sub rezerva respectării anumitor condiții ar echivala cu eludarea dispozițiilor legale în materie, care interzic expres realizarea de construcții fără deținerea de autorizație în acest sens sau cu nerespectarea autorizației existente.

10. De altfel, s-a observat faptul că, deși actul sancționator a fost întocmit la data de 26 ianuarie 2016, iar pârâtii invocă efectuarea demersurilor încă din anul 2011 — oricum, ulterior finalizării lucrărilor — abia după sancționarea acestora au solicitat emiterea primului certificat de urbanism.

11. Împotriva acestei sentințe au declarat apel pârâtii, solicitând admiterea apelului și schimbarea în tot a hotărârii apelate, în sensul respingerii cererii de chemare în judecată.

12. Prin motivele de apel formulate au arătat, în prealabil, faptul că au solicitat suspendarea prezentei cauze și în fața instanței de fond, până la soluționarea celor două acțiuni în contencios administrativ demarate, apreciind că dezlegarea acestei cauze depinde de soluționarea celor două litigii aflate pe rolul Tribunalului Cluj care au ca finalitate obținerea autorizației de construire, întrucât, fără obținerea certificatului de urbanism nu au cum să obțină autorizația de construire, respectiv, în lipsa

modificării dispozițiilor din Planul urbanistic general — PUG, autoritățile publice refuză să procedeze la emiterea autorizației.

13. Cu privire la nelegalitatea și netemeinicia sentinței, apelanții-pârâți au arătat că instanța de fond nu a analizat argumentele acestora privind aplicabilitatea statuărilor Curții Europene a Drepturilor Omului în Cauza *Ivanova și Cherkezov împotriva Bulgariei*, respectiv instanța nu a procedat la o analiză a caracterului necesar al demolării, având în vedere că această locuință se circumscrie noțiunii de domiciliu.

14. În plus, apelanții au arătat că în demersurile efectuate în vederea obținerii autorizației de construire au ajuns într-o imposibilitate obiectivă de a intra în legalitate. Astfel, pe de o parte, potrivit dispozițiilor Legii nr. 50/1991 și procesului-verbal întocmit, este acordat un termen de 150 de zile în care poate avea loc intrarea în legalitate. De cealaltă parte, potrivit dispozițiilor art. 56¹ din Legea nr. 350/2001 nu pot fi inițiate și aprobate documentații de urbanism care au ca scop intrarea în legalitate a unor construcții edificate fără autorizație de construire sau care nu respectă prevederile autorizației de construire. Prin urmare, apelanții au apreciat că se ajunge la următorul cerc vicios: pentru a se conforma prevederilor legale este necesară obținerea autorizației de construire, iar autorizația nu se poate emite construcțiilor care au fost construite fără a deține autorizație sau care, deși au autorizație de construire, nu o respectă. Cu alte cuvinte, pentru intrarea în legalitate este necesară autorizația de construire (potrivit Legii nr. 50/1991), iar aceasta nu se poate emite pentru intrarea în legalitate (potrivit Legii nr. 350/2001). Astfel, dreptul de a intra în legalitate nu este unul efectiv, ci unul iluzoriu. În consecință, termenul pentru intrarea în legalitate nu devine un termen de grație propriu-zis care să permită, chiar și cu întârziere, intrarea în legalitate, ci reprezintă o simplă tergiversare care are ca finalitate iminentă desființarea construcției.

15. Apelanții au arătat că au fost în imposibilitate obiectivă de a respecta termenul acordat prin procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției și, chiar dacă nu a fost obținută autorizația de construire, au fost întreprinse demersuri repetate și insistente în vederea obținerii acestui act. Motivul pentru care nu au putut obține autorizația îl reprezintă refuzul abuziv al administrației, în special prin invocarea prevederilor art. 56¹ din Legea nr. 350/2001, emiterea autorizației de construire fiind refuzată din considerente formale.

16. Prin întâmpinare, intimatul-reclamant a arătat că, deși s-a invocat de către pârâți că au inițiat demersurile în vederea obținerii autorizației de construire, și anume au obținut Certificatul de urbanism cu nr. xxxx/07.06.2018, ceea ce interesează este dacă aceștia au obținut sau nu autorizația de construire, având în vedere termenul acordat pentru intrarea în legalitate. Certificatul de urbanism este un act de informare, iar conform art. 6 alin. (5) din Legea nr. 50/1991 „Certificatul de urbanism nu conferă dreptul de a executa lucrări de construcții”.

17. Întrucât apelanții-pârâți nu au respectat măsurile dispuse de organele de control, intimatul-reclamant a apreciat că se impune aplicarea prevederilor Legii nr. 50/1991, respectiv obligarea pârâtilor la desființarea lucrărilor de construcții executate nelegal.

18. De asemenea, atât timp cât nu s-a făcut dovada faptului că pârâtii au intrat în legalitate după expirarea termenului prevăzut în cuprinsul procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, reclamantul are nu doar interesul, ci chiar obligația de a sesiza instanța de judecată, potrivit art. 32 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 50/1991, normele acestea având caracter imperativ.

19. La termenul de judecată din data de 30 mai 2019, apelanții au depus la dosarul cauzei o solicitare cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prelabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

III. Aspectele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

20. Prin încheierea de sesizare din data de 20 iunie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 7.486/211/2018, completul de judecată al Tribunalului Cluj — Secția civilă a apreciat ca fiind întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute cumulativ de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

21. În acest sens a arătat că există o cauză în curs de judecată, completul de judecată care sesizează instanța supremă judecă în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 466 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar cauza se află în competența materială a tribunalului, potrivit art. 95 pct. 2 din Codul de procedură civilă. De asemenea, chestiunea adusă în discuție este nouă și nu s-a creat o jurisprudență, chestiunea nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și de dezlegarea dată depinde soluționarea pe fond a cauzei.

22. Prin urmare, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea o rezolvare chestiunii de drept, astfel cum a fost formulată de apelanții-pârâți.

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

23. În opinia apelanților-pârâți, exprimată prin cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă, astfel:

24. Instanța de fond și-a întemeiat hotărârea invocând aplicabilitatea dispozițiilor art. 32 coroborat cu art. 28 din Legea nr. 50/1991 raportat la prevederile art. 56¹ din Legea nr. 350/2001. Apelantii au considerat că soluția pronunțată se datorează tocmai unei greșite înțelegeri cu privire la conținutul și aplicabilitatea acestora. Prin urmare, de lămurirea înțelesului acestor dispoziții legale depinde soluționarea pe fond a prezentei cauze.

25. O astfel de sesizare poate fi formulată de către Tribunalul Cluj, acesta fiind investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță.

26. Chestiunile de drept care fac obiectul sesizării, respectiv interpretarea prevederilor art. 28 și 32 din Legea nr. 50/1991 și ale art. 56¹ din Legea nr. 350/2001, sunt noi, în sensul că asupra acestora Înalta Curte de Casație și Justiție nu a mai statuat și nici nu au făcut obiectul unui recurs în interesul legii.

27. Apelantii-pârâți au apreciat că dispozițiile legale incidente trebuie interpretate în sensul în care să producă efecte, iar măsura desființării trebuie aplicată doar atunci când persoana sancționată nu respectă cele stabilite prin procesul-verbal de contravenție și nu efectuează demersuri de intrare în legalitate, nu și atunci când efectuează timp de 7 ani aceste demersuri, dar datorită prevederilor legale contradictorii se află în imposibilitatea obiectivă de intrare în legalitate.

28. Conform instanței de judecată, a accepta faptul că în astfel de situații se poate acorda o autorizație de construire ulterior realizării lucrărilor sub rezerva respectării unor anumite condiții echivalează cu eludarea dispozițiilor legale în materie care interzic expres realizarea de construcții fără deținerea de autorizație în acest sens.

29. Prin urmare, au apreciat că se impune dezlegarea acestei chestiuni de drept care prezintă relevanță în cauză și stabilirea modalității în care se interpretează dispozițiile art. 28 alin. (1) și (2) coroborate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 50/1991 și compatibilitatea acestora cu prevederile art. 56¹ din Legea nr. 350/2001.

30. Intimatul-reclamant nu și-a exprimat poziția procesuală în legătură cu necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție.

31. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, părțile nu au formulat în scris puncte de vedere asupra chestiunii de drept supuse judecării.

V. Punctul de vedere al titularului sesizării cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

32. Completul de judecată al Tribunalului Cluj — Secția civilă nu și-a exprimat punctul de vedere pentru a nu risca o antepunonțare în situația în care se va respinge prezenta sesizare.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

33. Din datele comunicate de curțile de apel, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, a rezultat că a fost identificată practică judiciară la nivelul Curții de Apel Alba Iulia, Curții de Apel Galați, Curții de Apel Cluj, Curții de Apel Constanța și al Curții de Apel Ploiești.

34. Din hotărârile judecătorești pronunțate de instanțe, cât și din punctele de vedere teoretice exprimate de colectivele de judecători s-a constatat conturarea următoarelor opinii asupra chestiunii de drept ce face obiectul prezentei sesizări:

35. Într-o opinie s-a considerat că dispozițiile art. 28 alin. (1) și (2) coroborate cu prevederile art. 32 din Legea nr. 50/1991 sunt incompatibile cu prevederile art. 56¹ din Legea nr. 350/2001, acestea din urmă aplicându-se cu prioritate întrucât reprezintă norma legală mai nouă, operând astfel o abrogare implicită a dispozițiilor din Legea nr. 50/1991.

36. Într-o altă opinie s-a apreciat că nu există o incompatibilitate între dispozițiile art. 28 alin. (1) și (2) și art. 32 din Legea nr. 50/1991, pe de o parte, și dispozițiile art. 56¹ din Legea nr. 350/2001, pe de altă parte, putându-se dispune intrarea în legalitate și menținerea construcțiilor realizate fără autorizație de construire.

37. Au existat și opinii nuanțate, în sensul că aceste dispoziții nu prevăd o posibilitate de a menține o construcție realizată fără autorizație de construcție, ci doar încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației sau desființarea celor executate fără autorizație sau cu nerespectarea prevederilor acesteia. Decizia menținerii construcțiilor, astfel cum se prevede la art. 28 alin. (2) din Legea nr. 50/1991, nu se referă la construcțiile realizate fără autorizație de construire, ci la cele realizate cu nerespectarea prevederilor autorizației, caz în care se poate dispune încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației.

38. În măsura în care petentul s-a adresat instituțiilor competente pentru eliberarea autorizației de construire și certificatului de urbanism anterior începerii lucrărilor de construire, iar acestea nu au fost emise în termenul legal, părții i se poate acorda posibilitatea de a intra în legalitate, fără desființarea lucrărilor. În ipoteza în care lucrările de construire au fost edificate fără efectuarea demersurilor necesare către autorități, acestea urmează a fi supuse dispozițiilor legale, fără posibilitatea de a se emite ulterior certificat de urbanism și autorizație de construire.

39. A fost exprimată și opinia că este admisibilă solicitarea de intrare în legalitate a unor construcții edificate fără autorizație de construire sau care nu respectă prevederile autorizației de construire doar atât timp cât, prin modificările efectuate, nu se aduce atingere prevederilor planurilor urbanistice zonale și de detaliu.

40. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 1.673/C/2305/III-5/2019 din 9 august 2019, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

41. Pot prezenta relevanță în analiza chestiunii de drept Decizia Curții Constituționale nr. 787 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 192 din 17 martie 2017, și, respectiv, Decizia Curții Constituționale nr. 791 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 23 februarie 2017, precum și Decizia Curții Constituționale nr. 286 din 22 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 569 din 31 iulie 2014.

VIII. Raportul asupra chestiunii de drept

42. Prin raportul întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, judecătorii-raportori au apreciat, în principal, că nu sunt îndeplinite cerințele prevăzute de art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în ceea ce privește regularitatea actului de sesizare, iar în subsidiar, s-a considerat că nu sunt întrunite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

43. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

44. Analizând cu prioritate regularitatea actului de sesizare, și anume încheierea din 20 iunie 2019 pronunțată de Tribunalul Cluj — Secția civilă în Dosarul nr. 7.486/211/2018, se observă că, reglementând procedura de judecată de urmat pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile în vederea dezlegării unor chestiuni de drept, astfel cum este prevăzută în art. 520 din Codul de procedură civilă, legiuitorul a stabilit parcurgerea unor etape și respectarea unor cerințe de formă nu doar pentru Înalta Curte de Casație și Justiție, ci și pentru completul de judecată care se află în situația de la art. 519 din Codul de procedură civilă.

45. Rațiunea instituirii acestor condiții formale ale sesizării constă în asigurarea îndeplinirii scopului pentru care a fost introdus noul mecanism procedural, respectiv uniformizarea jurisprudenței și asigurarea predictibilității acesteia, fără ca folosirea sa să genereze suspendarea nejustificată a judecării unei cauze, printr-o interpretare arbitrară a necesității declanșării procedurii de către instanța de judecată, cu consecința prelungirii nejustificate a duratei procesului civil și, din această perspectivă, a afectării dreptului la un proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

46. Astfel, potrivit art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *„Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către completul de judecată după dezbateri contradictorii, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 519, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac. Dacă prin încheiere se dispune sesizarea, aceasta va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 519, punctul de vedere al completului de judecată și al părților.”*

47. Termenii în care se exprimă legiuitorul — încheierea „va cuprinde”, iar nu „poate cuprinde” punctul de vedere al completului de judecată și al părților — conduc la concluzia că art. 520 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă conține o normă imperativă, de la care nu se poate deroga, nici cu încuviințarea completului prevăzut la alin. (6) sau, după caz, alin. (8) al textului de lege.

48. Din lectura art. 520 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă se poate observa că legea impune ca încheierea de sesizare să cuprindă trei categorii de elemente, cu valoarea unor adevărate fine de neprimire, respectiv:

— motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 519;

— punctul de vedere al completului de judecată;

— punctul de vedere al părților.

49. Așadar, prezentarea punctului de vedere al completului de judecată și al părților excedează sferei admisibilității sesizării — cantonată de legiuitor la aspectele înscrise în art. 519 din Codul de procedură civilă. Faptul că punctele de vedere ale instanței și ale părților trebuie să fie înscrise tot în încheierea de sesizare nu înseamnă că și ele țin de admisibilitate, ci sunt distincte de aceasta.

50. Exprimarea punctului de vedere al completului de judecată care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție a fost impusă ca o condiție formală necesară pentru a se putea susține și demonstra caracterul real, veritabil al chestiunii de drept ce

face obiectul sesizării, al aspectului de noutate pe care aceasta o are și caracterizează în mod concret dificultatea problemei de drept supuse dezbaterii, generând premisele declanșării mecanismului de unificare al practicii judiciare prin procedura pronunțării unei hotărâri prealabile.

51. Din punctul de vedere exprimat de instanța de sesizare se deduce și faptul că solicitarea vizează într-adevăr o rezolvare de principiu a chestiunii de drept în discuție (art. 519 final din Codul de procedură civilă), tocmai pentru că interpretarea textului de lege în legătură cu care s-a declanșat procedura hotărârii prealabile ar fi de natură să depășească obligația proprie oricărei instanțe de a interpreta și aplica legea în cadrul soluționării unui litigiu.

52. În fine, pentru a se evita abuzul procesual, sancționat cu respingerea sesizării, exprimarea punctului de vedere al instanței de trimitere asupra îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 519 din Codul de procedură civilă trebuie să se facă printr-o motivare temeinică, iar nu superficială. Simpla exprimare a dilemei cu privire la sensul unei norme de drept ori în privința compatibilității sale cu alte norme juridice nu poate constitui o bază pentru declanșarea procedurii hotărârii prealabile.

53. Exprimarea punctului de vedere al completului de judecată reprezintă, în cadrul acestei proceduri particulare, *sui-generis*, „motivele de drept” pe care se întemeiază soluția dată de instanță și care trebuie să fie cuprinse în orice încheiere, așa cum indică art. 233 alin. (1) lit. j) din Codul de procedură civilă. Încheierea trebuie să fie motivată de o asemenea manieră încât să fie aptă să semnaleze raționamentele judecătorului din complet asupra respectivei chestiuni de drept, asupra diferitelor variante de interpretare posibile, însoțite de argumentele aferente, iar în final să cuprindă opțiunea provizorie pentru dezlegarea pe care o socotește de preferat.

54. De altfel, în jurisprudența anterioară a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a reținut că *„49. (...) instanța care inițiază sesizarea este obligată să releve norma a cărei interpretare se solicită, caracterul complex sau, după caz, precar al reglementării, de natură a conduce, în final, la o jurisprudență neunitară”* (Decizia nr. 71 din 15 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 936 din 6 noiembrie 2018). De asemenea, *„39. (...) exprimarea punctului de vedere este o obligație legală, prevăzută ca atare în sarcina instanței de trimitere prin dispozițiile art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, (...) punctul de vedere reprezentând opinia instanței de trimitere cu privire la modalitatea de interpretare a normei de drept ce se circumscrie problemei sesizate, și nu opinia acestei instanțe asupra modalității de rezolvare a fondului cauzei”* (Decizia nr. 1 din 14 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 136 din 20 februarie 2019).

55. Punctul de vedere al părților trebuie să fie cerut atât în respectarea principiului dreptului la apărare, care în art. 13 alin. (3) din Codul de procedură civilă arată că *„Părților li se asigură posibilitatea de a participa la toate fazele de desfășurare a procesului. Ele pot să ia cunoștință de cuprinsul dosarului, să propună probe, să își facă apărări, să își prezinte susținerile în scris și oral și să exercite căile legale de atac, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege”,* cât și a principiului contradictorialității, întrucât art. 14 alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede că *„Părțile au dreptul de a discuta și argumenta orice chestiune de fapt sau de drept invocată în cursul procesului de către orice participant la proces, inclusiv de către instanță din oficiu”.*

56. În plus, nu este de nesocotit nici art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă care, sub denumirea marginală „Obligațiile părților în desfășurarea procesului”, stabilește că *„Părțile au obligația să îndeplinească actele de procedură în condițiile, ordinea și termenele stabilite de lege sau de judecător, să-și probeze pretențiile și apărările, să contribuie la desfășurarea fără întârziere a procesului, urmărind, tot astfel, finalizarea acestuia”.*

57. Este locul a reaminti că, în Hotărârea din 28 aprilie 2005, definitivă la 28 iulie 2005, în Cauza *Albina împotriva României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, include, printre altele, și dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective, acestea nu pot fi considerate ca atare decât dacă observațiile prezentate de părți sunt în mod real „ascultate”, ceea ce în cadrul procedurii hotărârii prealabile înseamnă să nu fie eludate solicitarea și apoi menționarea în cuprinsul încheierii de sesizare a poziției părților în legătură cu chestiunea de drept ce se dorește a fi dedusă dezlegării în principiu.

58. În etapa pregătirii declanșării procedurii hotărârii prealabile, ceea ce este obligatoriu față de părți, în respectarea principiilor fundamentale menționate, este ca instanța să le solicite exprimarea punctului de vedere. Împrejurarea că acestea fie refuză să se pronunțe, fie, nebeneficiind de asistență juridică, nu sunt în măsură să se exprime ori declară că „lasă la aprecierea instanței” va fi de natură să acopere cerința impusă instanței de art. 520 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă în partea sa finală. La rândul lor, părțile care au avut o asemenea atitudine procesuală nu ar mai putea invoca vreo vătămare produsă de încheierea de sesizare care nu conține punctul lor de vedere asupra chestiunii de drept în legătură cu care s-a declanșat mecanismul pronunțării unei hotărâri prealabile.

59. În acord cu orientarea jurisprudențială anterior menționată se constată că, în cauza pendinte, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție nu îndeplinește condițiile unui act de sesizare legal întocmit, conform dispozițiilor art. 520 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă.

60. Aceasta deoarece, atunci când a trebuit să exprime punctul său de vedere asupra chestiunii de drept în legătură cu care a declanșat procedura hotărârii prealabile, instanța de trimitere s-a limitat să precizeze că „instanța nu își va exprima opinia pentru a nu risca o antepronunțare în situația în care se va respinge prezenta sesizare”.

64. Pentru aceste considerente, având în vedere că încheierea de sesizare nu cuprinde punctul de vedere al completului de judecată, care să permită Înaltei Curți de Casație și Justiție să stabilească dacă este vizată o veritabilă chestiune de drept, în mod real necesară soluționării cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (1), cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă, sesizarea urmează a fi respinsă.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge sesizarea formulată de Tribunalul Cluj — Secția civilă, în Dosarul nr. 7.486/211/2018, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile vizând interpretarea prevederilor art. 28 alin. (1) și (2) coroborat cu art. 32 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitor la posibilitatea organului care a aplicat sancțiunea contravențională de a dispune intrarea în legalitate și menținerea construcțiilor realizate fără autorizație de construire și dacă sunt compatibile cu dispozițiile art. 56¹ din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare, și cum se interpretează dispozițiile art. 56¹ din Legea nr. 350/2001 raportate la prevederile art. 28 alin. (1) și (2) și ale art. 32 din Legea nr. 50/1991.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 11 noiembrie 2019.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Mitroi

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

